

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Міжнародна науково-практична конференція

**ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ:
ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ,
СОЦІАЛЬНА ОБУМОВЛЕНІСТЬ, ЯКІСТЬ,
ЗАСТОСУВАННЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ**

5-6 грудня 2014 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

МАТЕРІАЛИ

***МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ***

«Законодавство України:

історія розвитку, соціальна обумовленість,

якість, застосування та вдосконалення»

(5-6 грудня 2014 року)

Запоріжжя 2014

УДК342(477)(063)

ББК 67.9(4Укр)я43

З 19

Редакційна колегія:

Бевзенко В.М. – доктор юридичних наук, професор
Берlach А.І. – доктор юридичних наук, професор
Віхляєв М.Ю. – доктор юридичних наук, доцент
Діхтієвський П.В. – доктор юридичних наук, професор
Додін Є.В. – доктор юридичних наук, професор
Калюжний Р.А. – доктор юридичних наук, професор
Коломоєць Т.О. – доктор юридичних наук, професор
Колпаков В.К. – доктор юридичних наук, професор
Кузьменко О.В. – доктор юридичних наук, професор
Курило В.І. – доктор юридичних наук, професор
Лютіков П.С. – доктор юридичних наук, доцент
Мацелик Т.О. – кандидат юридичних наук, доцент
Мельник Р.С. – доктор юридичних наук, старший науковий співробітник
Миколенко О.І. – доктор юридичних наук, професор
Приймаченко Д.В. – доктор юридичних наук, професор
Школик А.М. – кандидат юридичних наук, доцент

Законодавство України: історія розвитку, соціальна обумовленість, якість, застосування та вдосконалення: тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 5-6 грудня 2014 року / За заг. ред. Т.О. Коломоєць. – Запоріжжя : ЗНУ, 2014. – 216 с.

ISBN 978-617-7178-49-0

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на міжнародну науково-практичну конференцію «Законодавство України: історія розвитку, соціальна обумовленість, якість, застосування та вдосконалення», яка відбулася на базі юридичного факультету Запорізького національного університету 5-6 грудня 2014 року.

УДК 342(477)(063)
ББК 67.9(4Укр)я43

ISBN 978-617-7178-49-0

© Запорізький національний університет, 2014

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

Особливості предмету і методу правового регулювання підгалузі права Галета О.А.	8
Конвенція Оучи 1932 г. как инструмент европейской межгосударственной экономической интеграции в период между двумя мировыми войнами Кацин М.Е.	10
Правова ідеологія в системі регулювання суспільних відносин Луцький А.І.	12
Порядок надання медичної допомоги застрахованим у 20-х рр. XX ст. Мельничук М.О.	15
Діаспора як суб'єкт права Фурдик Т.М.	18

СЕКЦІЯ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Проблемні питання виборчої системи Сполучених Штатів Америки Адашис Л.І., Кукуруз О.В.	22
Мирні зібрання як форми передвиборної агітації в Україні Богашов О.А.	25
Вплив Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та рішень Європейського суду з прав людини на нормотворчу діяльність країн Європи Чубенко А.А.	28

СЕКЦІЯ 3. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Деякі проблемні аспекти застосування законодавства про банківську таємницю Братковський В.М.	32
Класифікація договорів перевезення автомобільним транспортом Гейнц Р.М.	35
Деякі особливості спадкування особами, які мешкають в фактичних шлюбних відносинах Донцов Д.Ю.	37
Емансипована особа як суб'єкт цивільно-процесуальних правовідносин Козак І.В.	40
Момент укладення договору банківського вкладу Лепех С.М.	43
Сім'я як основа сімейного права і держави загалом Матвеева Л.В.	45
Відмова в нотаріальному посвідченні правочинів про відчуження житла Парубець Р.В.	47

виборах України. Найкраще це можна зробити, прийнявши Виборчий кодекс, який би заклав основи для майбутніх президентських і парламентських виборів.

Література:

1. Конституція України, Верховна Рада України; Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР
2. Конституція Сполучених Штатів Америки, закон від 13.09.1787 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.litopys.lviv.ua/katalog/pdf/US_Constitution.pdf
3. Про вибори Президента України, Верховна Рада України; Закон від 05.03.1999 № 474-XIV Редакція від 22.05.2014
4. Про Центральну виборчу комісію, Верховна Рада України; Закон від 30.06.2004 № 1932-IV Редакція від 19.04.2014
5. Кожемякін П.Г. Виборче право зарубіжних країн: Навч. посібник. – Дніпропетровськ: Оксамит-Текс, 2006. – 328 с.
6. Юрій М.Ф. Політологія, Підручник // Київ. Дакор//2006
7. США: аналіз виборчого законодавства., 2012 рік. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://donklass.com/2010-03-15-15-40-59/109-analiz-zakonodatelstva-raznyx-stran/597-ssha-analz-viborchogo-zakonodavstva.html>
8. Про деякі проблеми виборчої системи США, 2012 рік. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.cikrf.ru/banners/president_usa/problem.html
9. США: аналіз виборчого законодавства в контексті дотримання загальнодемократичних стандартів і прав людини. 2009 рік. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cmdp-kvorum.org/democratic-process/63>

МИРНІ ЗІБРАННЯ ЯК ФОРМИ ПЕРЕДВИБОРНОЇ АГІТАЦІЇ В УКРАЇНІ

Богашов О.А., доктор філософії з юридичних наук, доцент,
доцент кафедри правознавства,
Київський університет імені Бориса Грінченка

Правове регулювання порядок проведення мітингів та зборів є важливою частиною законодавства демократичної та правової держави. Проведення таких заходів у межах виборчого процесу за суб'єктною ознакою може вважатися формою передвиборної агітації. У зв'язку з цим, виникають теоретико-практичні ускладнення щодо порядку проведення мирних зібрань зважаючи на правовий режим обмежень та державного контролю за передвиборною агітацією.

Дослідження питань правового регулювання мирних зібрань здійснюється в Україні протягом тривалого часу. На рівні наукових правових досліджень мають місце роботи Денисової М.М., Василенко О.Л., Баймуратов О.М., Букач В.В., Васьковська О.В., Логвиненко М.І., Міщенко С.М., Регушевський Е.Є., Скомаровський В.О., Тополевський Р.І. та ін.

Метою дослідження є визначення основ конституційно-правового регулювання мирних зібрань як форми передвиборчої агітації, що є специфічною формою реалізації права на свободу зібрань.

Порядок організації та проведення мітингів та зібрань в умовах виборчого процесу регламентується низкою правових приписів які зокрема містять загальні правила щодо мітингів та зборів: Конституція України [1], Кодекс про адміністративні правопорушення [2], Указ Президії Верховної Ради СРСР від 28 липня 1988 р. «Про порядок організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій» [3], рішення місцевих рад депутатів про порядок організації і проведення зборів, мітингів, пікетувань, вуличних походів і демонстрацій. Практика обмежень права на свободи мирних зібрань демонструє застосування органами влади Закону України «Про благоустрій населених пунктів» [4], Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» [5], Постанови Кабінету Міністрів України «Про правила дорожнього руху» [6].

Мають місце застосування «стандартів» організації та проведення мітингів та демонстрацій до інших форм передвиборчої агітації зміст яких є суміжним. Зокрема мова йде про встановлення та функціонування інформаційних (агітаційних) наметів. Ряд органів місцевого самоврядування приймають положення про порядок розміщення та функціонування інформаційних наметів [7, 8, 9].

Значна частина агітаційних заходів пов'язана з організацією та проведенням заходів колективного або масового характеру. Практика проведення передвиборчої агітації в Україні демонструє, що найбільш розповсюдженими заходами проведення масової агітації є проведення зустрічей кандидатів з виборцями; організація концертів на підтримку кандидата чи політичної партії; проведення мітингів та походів у громадських місцях; встановлення агітаційних наметів та ін. Процедура та гарантії реалізації цих заходів не врегульовується нормами виборчого законодавства.

Потреба унормування таких масових форм передвиборної агітації обумовлюється декількома твердженнями серед яких:

- проведення вказаних форм масових заходів застосовується також при проведенні агітації у межах референдумного процесу, а тому регулювання має бути юридично уніфікованим;

- заходи передвиборної агітації мають бути гарантовані не дискреційними повноваженнями органів влади з метою забезпечення рівності суб'єктів агітації, безпеки громадян, дотримання прав і свобод громадян, збереження громадського порядку;

- органи місцевого самоврядування на які покладено організаційне сприяння у проведенні масових заходів мають дотримуватися єдиних загальнодержавних стандартів стосовно мітингів, походів, демонстрацій, концертів, пересувних агітаційних пунктів, інформаційних наметів тощо.

Віднесення агітаційних наметів, зустрічей з виборцями та пересувних агітаційних пунктів до форм агітації які пов'язані з реалізацією права громадян на доступ до інформації і не віднесення їх до форм масових заходів є помилковим. Такий висновок ґрунтується на тому, що усі масові заходи, що проводяться направлені на передачу інформації і організовуються з метою спрощення її передання та об'єднання спільних зусиль щодо її розповсюдження

чи роз'яснення. Гіпотетично, робота агітаційних наметів та пересувних агітаційних пунктів може перетворюватися на масові заходи. Подібного висновку дійшов Європейський суд з прав людини у справі Сергій Кузнецов проти Росії. У п. 23 вказано, що захист особистої думки є однією із цілей забезпечення мирних зібрань [10]. На підтримку позиції віднесення агітаційних наметів до форми реалізації права на мирні зібрання, звернемо увагу на рішення Європейського суду з прав людини у справі Бачковський та інші проти Польщі. У цій справі суд визначає, що мітинги можуть бути динамічними та стаціонарними, про це йдеться у пункті 12 рішення [11]. На цій підставі можна стверджувати, що розміщення агітаційних наметів також може вважатися формою мирних зібрань. Контроль за цим знаходиться поза межами можливостей організаторів. У зв'язку з цим, суб'єкти агітації також мають повідомляти органи влади, які зможуть забезпечити режим правопорядку та законності.

Підсумовуючи викладене варто сформулювати декілька завдань що потребують вирішення засобами правового регулювання.

1. Порядок проведення масових заходів у межах виборчого процесу має бути врегульований бланкетними нормами виборчого законодавства.

2. Законодавство про свободу мирних зібрань має врегульовувати порядок реалізації права на мирні зібрання з урахуванням специфіки методів врегулювання виборчих правовідносин.

3. Органи влади мають бути зобов'язані засобами правового регулювання вчиняти дії направлені на гарантування реалізації права на мирні зібрання та сприяти належному їх забезпеченню організаційно-правовими засобами.

Література:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – с. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51. – ст. 1122.
3. Про порядок організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій: указ Президії Верховної Ради СРСР від 28.07.1988 № 9306-XI // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v9306400-88/card6#Public>>.
4. Про благоустрій населених пунктів: закон України від 06.09.2005 № 2807-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 49. – ст. 2580.
5. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 № 4004-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 27. – ст. 218.
6. Про правила дорожнього руху: постанову Кабінету міністрів України від 10 жовтня 2001 р. № 1306 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 41. – с. 35.
7. Про затвердження Порядку розміщення інформаційних наметів та встановлення місць для їх розміщення на території Баранівської міської ради [Електронний ресурс]: // Режим доступу: <<http://mrada-baranivka.gov.ua/index.php/rishennya-vikonavchogo-komitetu/114-pro-zatverdzhennya-poryadku-rozmishchennya-informatsinikh-nametiv-ta-vstanovlennya-mists-dlya-jikh-rozmishchennya-na-teritoriji-baranivskoji-miskoji-radi>>.

8. Про затвердження Порядку розміщення інформаційних наметів та встановлення інформаційних наметів та встановлення місць для їх розміщення на території села Нові Петрівці: рішення Виконавчого комітету Новопетрівської сільської ради Вишгородського району Київської області від 31.07. 2012 року № 208 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&ved=0CC4QFjAA&url=http%3A%2F%2Fnovipetrivtsi-rada.gov.ua%2Fmedia%2Fupload%2Fnews%2F%25D0%25A0%25D0%2586%25D0%25A8%25D0%2595%25D0%259D%25D0%259D%25D0%25AF%2F208poryadokrozmishchennyainformatsiynihnametiv.doc&ei=Q1WnUuAnkefhBNH-gaAF&usq=AFQjCNFamcAI0NoXHYW9I85J4a6eRHHPQQ&bvm=bv.57799294,d.bGE>>.
9. Про затвердження переліку місць на території міста Чернівців, які відводяться для встановлення агітаційних наметів та стендів під розміщення матеріалів, для проведення передвиборної агітації з проведення виборів народних депутатів України та визнання такими, що втратили чинність, рішення виконавчого комітету міської ради з цих питань: рішення виконкому Чернівецької міської ради від 10 липня 2012 року № 441/14 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://chernivtsy.eu/portal/fmv/mvk2012014-441.doc>>.
10. SERGEY KUZNETSOV v. RUSSIA, заява № 10877/04, рішення від 23 жовтня 2008 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-89066#%7B%22itemid%22%3A%22001-89066%22%7D%7E%3E>>.
11. BACZKOWSKI AND OTHERS v. POLAND заява № 1543/06, рішення від 3 травня 2007 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-80464#%7B%22itemid%22%3A%22001-80464%22%7D%7E%3E>>.

ВПЛИВ КОНВЕНЦІЇ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ І ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД ТА РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ НА НОРМОТВОРЧУ ДІЯЛЬНІСТЬ КРАЇН ЄВРОПИ

*Чубенко А.А., аспірант кафедри державного будівництва,
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого*

Після ратифікації Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) гостро постало питання щодо забезпечення її реалізації, а з утворенням у 1959 році Європейського суду з прав людини (далі – Суд), особливого значення набула проблема визначення його правового положення, ролі Суду у справі міжнародного захисту прав людини і громадянина, зміцнення гарантій його незалежності і неухильного виконання його рішень. Саме ця судова інституція забезпечує захист прав людини, дотримання державами-учасницями її положень, впровадження норм і принципів у рамки національних правових систем та є дієвим контрольним